Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

[redacted]

Aan MVWS Deadline: 09-04-2026

3/4/26

[redacted]

Directie Publieke Gezondheid
Openbare en Jeugdgezondheidszorg

Ontworpen door
[redacted]

Datum Document
-

Kenmerk
4120077-1083003-PG

Bijlage(n)
-

nota

(ter beslissing) Reactie op Aanbieding advies van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving 'Iedereen bijna ziek. Over de keerzijden van diagnose-expansie'

1. Aanleiding

Op 17 april 2025 heeft de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) het advies 'Iedereen bijna ziek. Over de keerzijden van diagnose-expansie' uitgebracht. Het advies is de Kamer toegestuurd met de brief van 22 mei 2025 (Kamerstukken II 2024/25, 31765, nr. 934). Het gaat om een omvangrijk advies dat diverse zorgdomeinen betreft. Om die reden heeft het langer geduurd om een reactie op te stellen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd bijgaande beleidsreactie op het advies te ondertekenen.

Deadline: aan de Kamer is toegezegd dat deze beleidsreactie op het advies van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving in het eerste kwartaal van 2026 aan de Kamer wordt toegestuurd.

3. Kernpunten

In het advies reflecteert de RVS op maatschappelijke en beleidsmatige ontwikkelingen die bijdragen aan een toenemende medicalisering van het dagelijks leven en een groeiende nadruk op diagnosestelling, risicovermijding, screening en preventief gezondheidsonderzoek. De RVS komt op hoofdlijnen tot de volgende aanbevelingen:

1. Verleg de focus van het vroeg opsporen van ziekte naar het voorkómen van ziekte.
2. Weeg de keerzijden van screening volwaardig mee bij beleidsafwegingen.
3. Geef bij richtlijnontwikkeling meer gewicht aan de keerzijden van zowel oprekkende ziektedefinities als de overmatige inzet van diagnostiek.
4. Wees in de praktijk terughoudend met het inzetten van diagnostiek en het stellen van diagnoses en pas hier de prikkels op aan.

In bijgaande brief geeft u langs de vier bovenstaande aanbevelingen de beleidsreactie op het rapport van de RVS.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek
Voor wat betreft het onderwerp 'voorkomen van ziekte' wordt in de brief gerefereerd aan maatregelen die al aan de orde zijn geweest in de Kamer. In het onderdeel 'keerzijden van screening' wordt het klimaat van sterk screeningsenthousiasme beschreven, waarin potentiële baten vaak centraal staan en de nadelen en risico's minder zichtbaar zijn. Ook wordt de maatschappelijke en politieke druk benoemd die hieruit voorkomt. Hiermee wordt een spiegel voorgehouden aan de Kamer.

De andere onderwerpen die aan de orde komen in de brief zijn in lijn met al bestaand beleid en zullen naar verwachting op draagvlak kunnen rekenen. Dat geldt ook voor de aanbeveling die op het terrein van beroepsgroepen ligt.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
Naar aanleiding van het advies van de RVS zijn twee reacties ontvangen. De eerste reactie betreft een mail van de Stichting Cliëntenbelang Preventief Gezondheidsonderzoek, waarmee aan VWS een cc wordt gestuurd van de brief die deze stichting aan de RVS heeft gestuurd. De tweede reactie is van de Nederlandse Vereniging voor Preventief Gezondheidsonderzoek. Deze stukken zijn bijgevoegd bij deze nota.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld
N.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten
N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties
N.v.t.

f. Juridische aspecten haalbaarheid
N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
De beleidsreactie is opgesteld in samenwerking tussen de directies PG, PZo, CZ, MGG, GMT, Z en MEVA, en na overleg met het RIVM en het secretariaat van de Gezondheidsraad.

h. Toezeggingen
Met deze brief doet u de toezegging (12119) af om de Kamer te informeren over de beleidsreactie op het advies van 17 april 2025 van de Raad voor volksgezondheid en samenleving 'Iedereen bijna ziek. Over de keerzijden van diagnose-expansie'.

i. Fraudetoets
N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.